

İŞYERİ HEKİMLERİ İÇİN YENİ İŞ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ KANUNU EĞİTİM SEMİNERLERİ

SEMİNER 3

“6331 SAYILI İŞ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ KANUNU’NA GÖRE RİSK ANALİZİ- İŞ SAĞLIĞI MÜFETTİŞ DENETİMLERİ VE İŞYERİ HEKİMLİĞİ”

İşçi Sağlığı Ve İşyeri Hekimliği Komisyonu

T.C. ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Kapsamında Risk Analizi ve Değerlendirmeleri

**Dr. Ayşe Öztürk, MSc., PhD.
İSGÜM İZMİR BÖLGE LAB.**

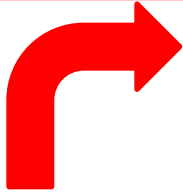
27 Mart 2013, İZMİR

**Hayatın kendisi bir risktir.
Yaşamda bazı riskleri göze almalıyız!**

Çocukluktan Yetişkinliğe Güvenlik Kültürü

Güvenlik Kültürü
Eğitimi

Güvenlik Kültürü
Eğitimi

İSTATİSTİKLER!!!

Çocukluk çağı kazalarının %70-75'i ev ve evin yakın çevresinde her yıl da ortalama 2500 çocuk ev kazalarından kaybediliyor.

Ev kazaları sonucu ölen çocukların %70'i 4 yaş ve altında Her yıl lösemi ve menenjit gibi hastalıklardan olan ölümlerden daha fazla sayıda çocuk ev kazaları nedeniyle kaybedilmektedir.

2011 yılında Türkiye'de 1 milyon 228 trafik kazası , 3 835 ölüm .

Sağlık Davranışı ve Sağlık İletişimi

- Kişiyi herhangi bir sağlık riskinden korumaya yönelik motivasyon 4 inanca dayanmaktadır

(Korunma Güdüsü Modeli).

- 1- Tehlikenin şiddetini hissetmek(önemlilik)
- 2-Tehlikeye karşı duyarlı olduğunu hissetmek(olasılık)
- 3-Tehlikeye karşı gerekli koruyucu davranışı gerçekleştirebileceğini hissetmek(bireysel yeterlilik)
- 4-Tepkinin etkili olacağını hissetmek(tepkisel yeterlilik)

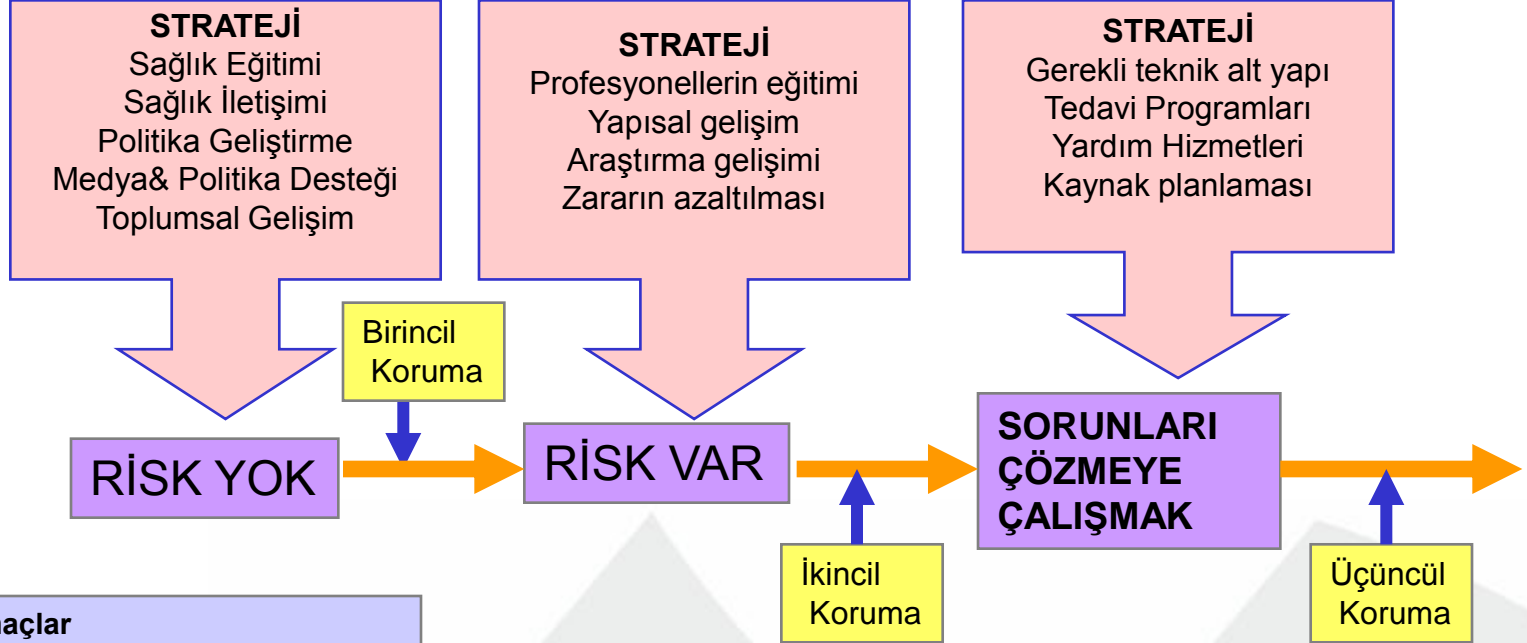
Kaynak:Tabak R, Sağlık iletişimi ,2006, İstanbul, sf (77)

- **Korunulabilir,**
- **Öğrenilebilir,**
- **Analiz edilebilir,**
- **Azaltılabilir,**
- **Kontrol edilebilir,**
- **Yönetilebilir.**

Risk Önleme Süreci

Amaçlar

- Gençler, aileler ve toplumda riskler konusunda bilgi/bilinç arttırma
- Sosyal kabul edilebilirlik
- Maruziyet yaşını yükseltme
- Tüm gençlerde problem çözme/mücadele etme becerilerini geliştirme

Amaçlar

- Erken tanı, değerlendirme, müdahale etme imkanlarını artırma
- Sorunun büyümesini önleme
- Zarar-azaltma stratejileri geliştirme
- Problem çözme/mücadele etme becerilerini geliştirme
- Sağlıklı ikame faaliyetleri geliştirme

Amaçlar

- Kişiyeye, aileye veya topluma olan zararı en aza indirme
- Tedavi, hizmet ve desteğe erişilebilirliği arttırma
- Problem çözme, mücadele etme ve esneklik becerilerini geliştirme
- Sağlıklı ikame faaliyetleri geliştirme

İş sağlığı ve güvenliğinde hedefimiz çalışma hayatında ve toplumda ortak bir “GÜVENLİK KÜLTÜRÜ” nün oluşturulmasıdır.

Dünya

- Her gün;
- 1 Milyon iş kazası olmakta,
 - 4932 çalışan işle ilgili hastalıklar, 1096 çalışan iş kazası nedeniyle ölmektedir.

Türkiye

- Her gün;
- 172 iş kazası olmakta,
 - 4 kişi iş kazası nedeniyle ölmekte,
 - 6 kişi sürekli iş göremez hale gelmektedir.

Bu kayıpların maddi değeri ülkelerin GSYİH'nin % 3-5'i arasında değişmektedir.

ILO Verilerine göre;Dünyada

Her yıl işle ilgili ölümler	2.3 milyon
Her yıl toplam iş kazası	317 milyon
Meslek hastalıkları	160 milyon
Her 15 sn de 1 çalışan işle ilgili kaza yada hastalık nedeniyle ölmekte.	
Her 15 sn de 1 160 işçi işle ilgili bir kaza geçirmekte.	
GSMH	
İSG kaynaklı kayıp	% 4

2011 yılında Türkiye 772,298 milyar dolar GSYH'sı

30 891 milyar

Meslek Hastalıklarında Beklenen Durum

40 123 – 120 369 dolaylarında **MESLEK HASTALIĞI**
beklenmesi **GEREKİRKEN;**
SGK VERİLERİNE GÖRE 2010 YILI İÇİNDE
SAPTANAN

533 olgu

İş Kazaları Piramidi

İş sağlığı ve güvenliği ilk kez müstakil bir kanunda ele alındı.

İş Kanunu:
3008 sayılı, 1936
931 sayılı, 1967
1475 sayılı, 1971
4857 sayılı, 2003

6331 sayılı

İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu

30 Haziran 2012

2-Önleyici ve Koruyucu Yaklaşım:

- Riskleri azaltarak (risk değer.) İş kazası ve mes. Has. Önlenmesi,
- Sertifikalı ve nitelikli sağlık profesyonelleri ve uzman desteği ile iş sağlığı hizmetlerinin yürütülmesi .
- İş Sağlığı hizmetlerini yürütümünde uygun araç gerecin sağlanması,
- Planlama, uygulama, izlem,ve sürekli iyileştirmeyi hedefleyen bir anlayış.

İş kazaları ve meslek hastalıklarını önleme adına önceden risk değerlendirmesi yapılacaktır.

Bütün işyerlerine risk değerlendirmesi zorunluluğu getirilmektedir.

İşveren çalışma ortamına yönelik gerekli kontrol, ölçüm, inceleme, ve araştırmaların yapılmasını sağlar.

Güvenle
Büyü
Türkiye

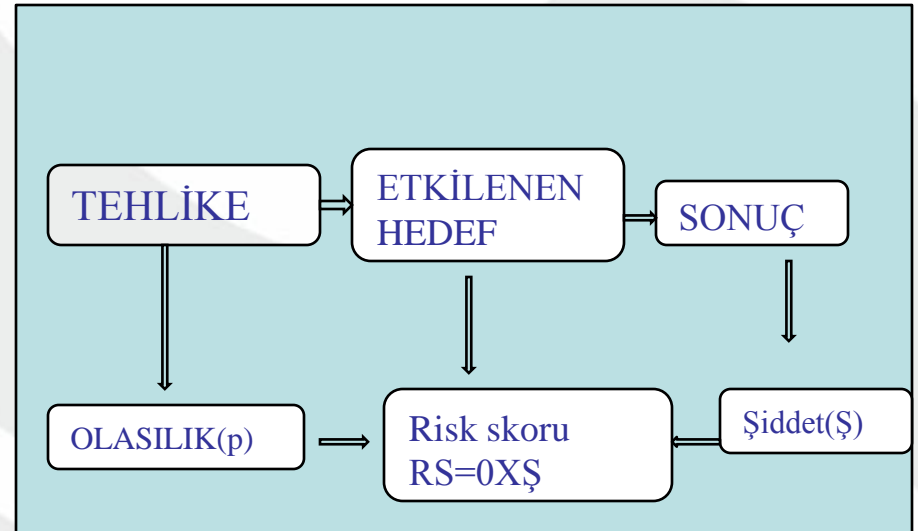
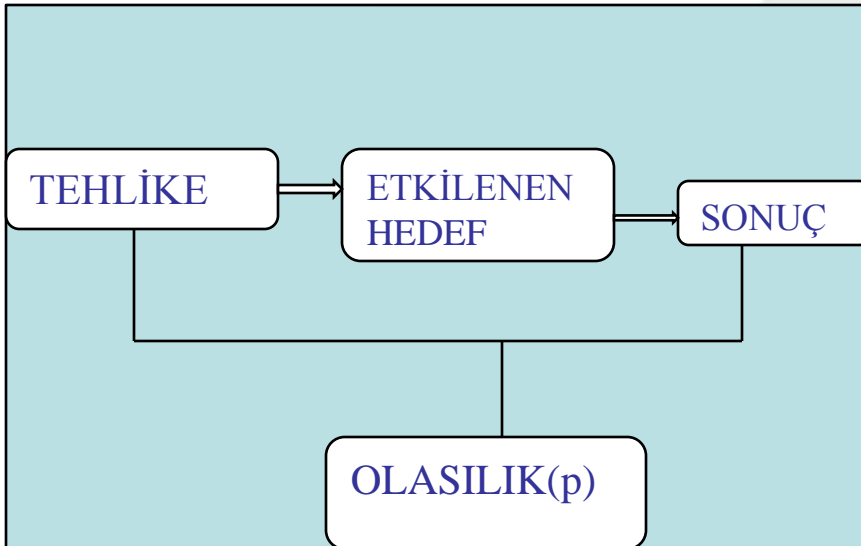
RİSK DEĞERLENDİRME KAVRAMI NEDİR? İLKELERİ NELERDİR?

RISK DEĞERLENDİRMESİ

İşyerlerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek **tehlikelerin** , çalışanlara, işyerine ve çevresine verebileceği **zararların** ve bunlara karşı alınacak **önlemlerin belirlenmesi** amacıyla yapılması gerekli çalışmalardır.

TEHLİKE:Çalışma ortamındaki herhangi bir **etkenin zarar verme potansiyelidir.**

RİSK: *tehlikeden dolayı zarar görme, ölüm, yaralanma , hastalık olasılığıdır.*

RİSK YÖNETİMİ

Beş temel adım:

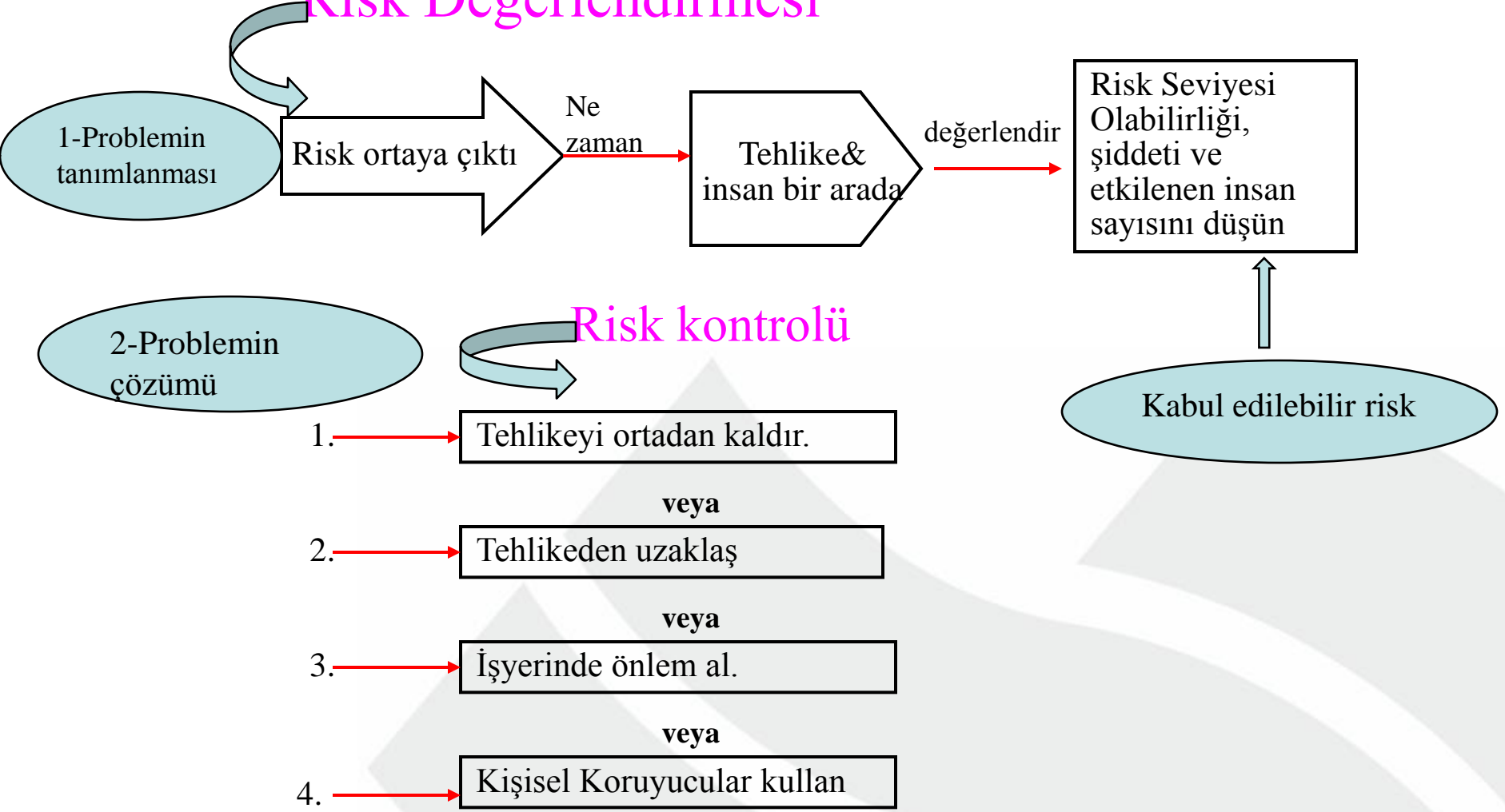
İşyeri sağlık ve güvenlik risk yönetimi 5 temel adımdan oluşur.

Bunlar;

1. Tehlikelerin **tanınması**
2. Tehlikelerden kaynaklanan risklerin **değerlendirilmesi**
3. Risklerin önlenmesi veya en düşük seviyeye düşürülmesi için gerekli kontrol tedbirlerine **karar verilmesi**
4. Kontrol tedbirlerinin **UYGULANMASI**
5. Alınan tedbirlerin etkinliğinin **izlenmesi ve tekrar edilmesi**

RİSK DEĞERLENDİRME PROSESİ

Risk Değerlendirmesi

RİSK DEĞERLENDİRME YÖNTEMLERİ (Nicel, nitel)

- 1-Ön Tehlike Analizi – (Preliminary Hazard Analysis – PHA)
- 2-İş Güvenlik Analizi – JSA (Job Safety Analysis)
- 3- Olursa ne olur ?(What If..?)
- 4- Kontrol Listesi Kullanılarak Birincil Risk Analizi -(Preliminary Risk Analysis (PRA) Using Checklists)
- 5- Kinney Metodu(Mathematical Risk Evaluation Method)
- 6-Zürih Tehlike Analizi(Zurich Hazard Analysis)
- 7- Tehlike ve İşletilebilme Çalışması Metodolojisi (Hazard and Operability Studies- HAZOP) :
- 8-Hata Ağacı Analizi Metodolojisi – HAA (Fault Tree Analysis-FTA)
- 9- Olası Hata Türleri ve Etki Analizi Metodolojisi – HTEA/OHTEA (Failure Mode and Effects Analysis- Failure Mode and Critically Effects Analysis- FMEA/FMECA)
- 10- Güvenlik Denetimi (Safety Audit)
- 11- Olay Ağacı Analizi (Event Tree Analysis - ETA)
- 12-Neden – Sonuç Analizi (Cause-Consequence Analysis)
13. Taramalı Düzey Risk Değerlendirmesi (Scanning Level Risk Assessment – SLRA)

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ RİSK DEĞERLENDİRMESİ YÖNETMELİĞİ

29 Aralık 2012 CUMARTESİ

Resmî Gazete

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

- d) Ramak kala olay:
 - e) Risk: Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalini,
 - f) Risk değerlendirmesi: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmaları,
 - g) Tehlike: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya işyerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyelini,
- ifade eder

Risk değerlendirme ekibi

MADDE 6 – (1) Risk değerlendirmesi, işverenin oluşturduğu bir ekip tarafından gerçekleştirilir. *Risk değerlendirmesi ekibi aşağıdakilerden oluşur.*

- a) İşveren veya işveren vekili.
- b) İşyerinde sağlık ve güvenlik hizmetini yürüten **iş güvenliği uzmanları ile işyeri hekimleri.**
- c) İşyerindeki **çalışan temsilcileri.**
- ç) İşyerindeki **destek elemanları.**
- d) İşyerindeki bütün birimleri temsil edecek şekilde belirlenen riskler konusunda **bilgi sahibi çalışanlar.**

Risk değerlendirmesi yönetmeliği.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Risk Değerlendirmesi Aşamaları

Mad. 7: *Risk değerlendirmesi*

Mad. 8: *Tehlikelerin tanımlanması*

(Hangi verilerden yaralanılacak)

Mad. 9: *Risklerin belirlenmesi ve analizi*

Bir yöntem kullanılarak riskler derecelendirilir,
etkilerinin büyüklüğüne ve önemlerine göre sıralanır.

Mad. 10: *Risk kontrol adımları*

Planlama, kontrol önlemlerini kararlaştırılması ,uygulamaların izlemi.

Mad. 11: *Dokümantasyon*

Risk değer yönetmeliği.

Mad. 12 :Risk değerlendirmesinin yenilenmesi

- 1)tehlike sınıfına göre çok tehlikeli(2 yıl), tehlikeli(4 yıl) ve az tehlikeli(6 yıl) yılda bir yenilenir.
- 2)Risk değer.tamamen yada kısmen yenilenme koşulları.

Risk değerlendirmesi yönetmeliği.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Mad. 13 :Büyük kaza önleme politika belgesi veya güvenlik raporu hazırlanması gereken işyerlerinde risk değerlendirmesi

Mad. 14: Birden fazla işveren olması durumunda risk değerlendirmesi çalışmalarını

Mad. 15 Asıl işveren ve alt işveren ilişkisinin bulunduğu işyerlerinde risk değerlendirmesi

Mad.16 Çalışanların bilgilendirilmesi

Mad.17 Risk değerlendirmesi rehberleri

KUAFÖRLERDE RİSK DEĞERLENDİRMESİ REHBERİ

APARTMANLARDA RİSK DEĞERLENDİRMESİ REHBERİ

APARTMAN/BİNA/SİTE

Adı:

Adresi:

**DEĞERLENDİRMENİN YAPILDIĞI
TARİH**

GEÇERLİLİK TARİHİ

Konu Başlığı	Kontrol Listesi	Evet 😊	Hayır ☹️	Alınması Gereken Önlem (açıklamalar örnek olarak verilmiştir)	Sorumlu Kişi	Tamamla nacağı Tarih
GENEL	Binanın iç ve dış zeminleri (bina girişi, katlar, merdivenler vs.) kayma veya düşmeyi önleyecek şekilde uygun malzeme ile kaplanmıştır.			<i>Dış zeminlere (özellikle kış aylarında) kaymaz paspaslar konulmaktadır. Çalışma alanlarında dökülen malzemeler veya diğer sebeplerden ötürü kayganlaşmış zeminler ya da geçitler derhal temizlenmektedir.</i>		
	Zeminde çökme, engebe vb. deformasyonlar bulunmamaktadır.			<i>Eskime veya hasarlanma halinde onarım yapılmaktadır.</i>		

Risk değerlendirmesi yönetmeliği.

Geçiş hükmü

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 6 ncı madde uyarınca oluşturulacak risk değerlendirmesi ekibinde, mezkûr maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde sayılanların bulundurulma zorunluluğu Kanununun 38 inci maddesinde belirtilen sürelere uygun olarak aranır.

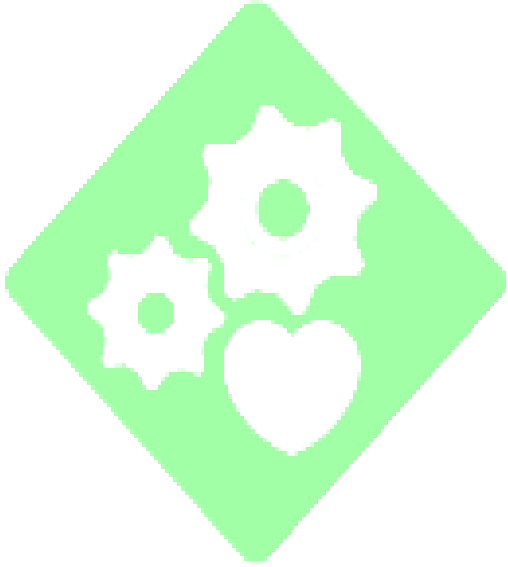
- ***Yürürlük***
- **MADDE 18 – (1) Bu Yönetmelik 30/12/2012 tarihinde yürürlüęe girer.**

Risk değerlendirme yükümlülüğü

BENİ DİNLEDİĞİNİZ İÇİN TEŞEKKÜR EDERİM.

**Güvenle
Büyü
Türkiye**

TEŞEKKÜRLER...

Detaylı Bilgi:
www.guvenlebuyuturkiye.com
www.isggm.gov.tr
isggm@csgb.gov.tr